

Manvydas Vitkūnas, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija

Ginkluoti ir nuginkluoti: du Viduramžių kapinynai Pietų Lietuvoje

Pranešime, remiantis dviejų ne vieną sezoną vykdytų archeologinių objektų, esančių Pietų Lietuvoje (Jurgionių kapinynas, Trakų r.; ir Paūdronių kapinynas, Šalčininkų r.), tyrimų duomenimis, bandoma analizuoti, kodėl vienalaikiuose ir santykinai netoli vienas kito (80 km) esančiuose dviejuose XIV–XV a. bendruomenių laidojimo paminkluose mirusieji buvo laidojami gana skirtingai (Jurgionyse – daugiausia galvomis į pietryčius, su gausiomis įkapėmis: papuošalais, buities ir darbo įrankiais, ginklais, jojimo reikmenimis, keramika, paukščiais, arklių dantimis ir kt.; o Paūdronyse – galvomis į vakarus, su ne tokiomis gausiomis įkapėmis ir, kas itin krenta į akis – be ginklų ir jojimo reikmenų). Pranešimo autorius pabandys pateikti kelias hipotezes, kodėl vieni XIV–XV a. Lietuvos gyventojai į amžinybę keliavo „ginkluoti ir raiti“, o kiti – „beginkliai“, kokią įtaką tam turėjo jo galimai ankstyvesnė ir vėluojanti christianizacija. Tema nagrinėjama regiono (dabartinė pietų – pietryčių Lietuva) laidojimo paminklų kontekste.